

Slovenska književnost.

Knjige „Družbe sv. Mohorja“ za l. 1901.

Zgodbe sv. pisma. Slovencem priredila in razložila dr. Frančišek Lampe ter dr. Janez Ev. Krek. 8. snopič. — Ta krasna knjiga je našla po smrti dr. Lampetovi vrednega nadaljevalca. Dr. Krek se je zamislil v načrt, po katerem je delal njegov prednik, in dasi ni dobil nič zapiskov, nadaljuje delo popolnoma po dosedanji osnovi. Še celo v slog Lampetov se je zamislil, da bi delo bilo tem bolj enotno. Pozna se pač majhna razlika: Lampetov slog je bolj mehak, elastičen, mečen, Krekov pa bolj kratek, lapidaren, jednat. A tega preprosti bravec ne bo niti zapazil. Ta snopič je krasen po vsebini in po slikoviti prireditvi. V njem se popisuje razvoj izvoljenega ljudstva od babilonske sužnjosti do grške oblasti nad Judi. V osredju stojita vzvišena preroka Ezekiel in Daniel s svojimi veličastnimi in simboličnimi videnji. Pri Danielu ima pisatelj priložnost, da se ozre tudi na življenje v starodavnem perzijskem kraljestvu. Esterina značilna zgodba stoji v središču te dobe. Hagej, Zaharija, Nehemija, Malahija nas privedejo zopet nazaj v obljubljeni deželo in kažejo vedno določneje na pripravljajoče se mesijansko kraljestvo. Prihodnji snopič nam prinese konec starega zakona. — n. —

Pamet in vera. Slovenskemu narodu v potrditev njegove vere. Spisal J. M. Seigerschmied, duhovnik ljubljanske škofije. I. zvezek, 8°, 159 str.

Od nekod smo čuli glas, da „takih knjig ljudstvu sploh ni treba dajati v roke...“ Ta glas ni po načelu: Dajmo ljudstvu vsestranske omike! — ali pa je glas človeka, kateri v izpopolnjevanju uma glede na najvišjo, božjo vedo — ne vidi naobrazbe!... Mi pravimo: Apologetične knjige naše ljudstvo krvavo potrebuje v času, ko razni „prosvetljenci“ na vseh konceh rujejo ob stebrih tiste njegove vere, katera je njegov življenjski pogoj! — Seveda si delo te vrste za ljud-

stvo misli vsak po svoje. Nam bi se zdel najbolj smotren nekaj apologetičski repertorij, v katerem bi bili zbrani poljudni, pa krepki in temeljiti odgovori na razne, zlasti važnejše in dandanes najbolj razširjene ugovore proti verskim resnicam, oziroma cerkvenim rabam in naredbam, tako nekako po francoskem vzorcu Ségur-jevem¹⁾ ali laškem Franco-vem.²⁾ No, gospod Seigerschmied se je odločil za nekakšno zistematično apologetiko. Tudi dobro. Glavna stvar je končno vendarle, da je knjiga poljudna, preprostem razumu dovzetna. In to je Seigerschmiedova knjiga — seveda z izjemami semtertam. — Štiri velika vprašanja je obdelal pisatelj v tem I. zvezku: o božanstvu Kristusovem — o cerkvi — o posmrtnosti — o previdnosti božji, ki bedi nad svetom, nad posamezniki in v zgodovini celokupnega človeštva. Skoraj vse apologetike se bistveno začenjajo tako kakor Seigerschmiedova — dasi bi morda bila taka dela bolj korenita in podstavljena pa tudi bolj prozorna, če bi razpravljala precej na prvem mestu o bivanju osebnega Boga-Stvarnika, v kolikor spoznava to bivanje naš naravni razum. Odtod se razvije čisto samoobsebi razmerje človekovo do Boga-Stvarnika, pojem religije, kateremu naj sledi raziskavanje o edinopravi nadnaravni religiji, ki jo je prinesel Jezus Kristus in ki jo nedotaknjeno hrani katoliška cerkev. — Toda pustimo to! Gospod Seigerschmied je pisal vernemu slovenskemu narodu v potrditev njegove vere, zato je šel z mirno vestjo po drugi, navadnejši poti. Dobro je vobče, kar je napisal. Zlasti občudujemo njegovo pridnost pri zbiranju tvarine. Pisatelj je moral veliko brati in bilježiti, kajti obilno porabnega blaga je nakopičil na 159 strani. Osobito blaga, ki dela knjigo poljudno, ljudstvu prikupljivo: zgodbic, primer, rekov itd.

¹⁾ Mgr. de Ségur: Réponses courtes et familières aux objections les plus répandues contre la Religion. — Ed. 221. Paris 1897.

²⁾ P. Secondo Franco: Risposte popolari alle obiezioni più comuni contro la Religione. Vol. I—II. Modena. Tipografia Pontificia ed Arcivescovile dell'Immac. Concezione — Ed. VI. 1878.